EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 9. 10. 2024
COM(2024) 444 final

2024/0244 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má v mene Európskej únie zaujať v Rade ministrov OAKTŠ – EÚ, pokiaľ ide o prijatie spoločných usmernení pre vedenie partnerského dialógu podľa článku 3 Dohody o partnerstve medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a členmi Organizácie afrických, karibských a tichomorských štátov na strane druhej

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. PREDMET NÁVRHU

Tento návrh sa týka pozície, ktorú má Únia zaujať v Rade ministrov OAKTŠ – EÚ, pokiaľ ide o prijatie spoločných usmernení na vykonávanie partnerského dialógu stanoveného v článku 3 Dohody o partnerstve medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a členmi Organizácie afrických, karibských a tichomorských štátov (OAKTŠ) na strane druhej (ďalej len „Samojská dohoda“).

2. KONTEXT NÁVRHU

2.1. Dohoda o partnerstve medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi a členmi Organizácie afrických, karibských a tichomorských štátov

Cieľom Samojskej dohody je vytvoriť posilnené politické partnerstvo medzi zmluvnými stranami s cieľom prinášať vzájomne výhodné výsledky v oblasti spoločných alebo prekrývajúcich sa záujmov a v súlade s ich spoločnými hodnotami. Dohoda bola podpísaná v Samoe 15. novembra 2023 a predbežne sa vykonáva od 1. januára 2024 v súlade s článkom 98 ods. 4 dohody. Dohoda nadobudne platnosť po ukončení príslušných vnútorných postupov zmluvných strán v súlade s článkom 98 ods. 2 dohody.

Európska únia a všetky jej členské štáty sú zmluvnými stranami dohody[1].

2.2. Rada ministrov OAKTŠ – EÚ

Rada ministrov OAKTŠ – EÚ je orgán na ministerskej úrovni zriadený článkom 88 Samojskej dohody. Túto radu tvoria na jednej strane zástupca každého člena organizácie OAKTŠ na ministerskej úrovni a na druhej strane zástupcovia Európskej únie a jej členských štátov na ministerskej úrovni. Spoločne jej predsedá predseda, ktorého na jednej strane vymenujú členské štáty Organizácie OAKTŠ, a na druhej strane predseda, ktorého vymenuje zmluvná strana EÚ.

Medzi funkcie Rady ministrov OAKTŠ – EÚ patrí okrem iného prijímanie politických usmernení a rozhodnutí s cieľom uplatniť osobitné aspekty potrebné na vykonávanie ustanovení dohody.

Rada ministrov OAKTŠ – EÚ prijíma rozhodnutia, ktoré sú záväzné pre všetky zmluvné strany, pokiaľ nie je uvedené inak, alebo vydáva odporúčania týkajúce sa ktorejkoľvek z jej funkcií uvedených v článku 88 ods. 4 na základe vzájomnej dohody zmluvných strán. Jej konanie je platné iba vtedy, ak sú prítomní zástupcovia Európskej únie, aspoň polovice členských štátov Európskej únie a aspoň dve tretiny členov zastupujúcich vlády členov organizácie OAKTŠ. Ktorýkoľvek z členov Rady ministrov OAKTŠ – EÚ, ktorý sa nemôže zúčastniť, môže byť zastupovaný. Zástupcovia vykonávajú všetky práva tohto člena.

Rada ministrov OAKTŠ – EÚ môže aj prijímať rozhodnutia alebo vydávať odporúčania písomným postupom, ako sa stanovuje v článku 88 ods. 6.

2.3. Pripravovaný akt Rady ministrov OAKTŠ – EÚ

V článku 3 Samojskej dohody sa zmluvné strany vyzývajú, aby sa v záujme účinného vykonávania dohody zúčastňovali na pravidelnom, vyváženom, komplexnom a hlbokom

[1] ROZHODNUTIE RADY z 20. júla 2023 o podpise v mene Európskej únie a predbežnom vykonávaní Dohody o partnerstve medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a členmi Organizácie afrických, karibských a tichomorských štátov na strane druhej (Ú. v. EÚ L 2023/2861, 28.12.2023).

partnerskom dialógu o všetkých oblastiach dohody, ktorý vedie k záväzkom a prípadne k opatreniam na oboch stranách. Cieľom tohto dialógu je výmena informácií, zveľaďovanie vzájomného porozumenia a uľahčovanie určovania dohodnutých priorít a spoločnej agendy na vnútroštátnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni, čím sa prispeje k intenzívnejšej spolupráci a koordinácii v otázkach spoločného záujmu a nových výziev na medzinárodnej úrovni. Partnerský dialóg sa vedie na najvhodnejšej domácej, regionálnej alebo viacnárodnej úrovni a v plnej miere sa v ňom využívajú všetky možné kanály vrátane kanálov na regionálnej a medzinárodnej úrovni.

Rada ministrov OAKTŠ – EÚ prijme usmernenia na vykonávanie partnerského dialógu stanoveného v článku 3 Samojskej dohody (ďalej len „pripravovaný akt“) s cieľom poskytnúť všeobecné operačné usmernenia a zároveň zachovať potrebnú flexibilitu, aby sa umožnil individualizovaný prístup k rôznym kontextom a úrovniam dialógu.

V pripravovanom akte sa zohľadňujú poznatky získané z politického dialógu podľa článku 8 predchádzajúcej Dohody o partnerstve OAKTŠ – EÚ[2], v ktorom sa poukazuje na potrebu: i) vymedzenia vyváženej a spoločne dohodnutej agendy partnerského dialógu; ii) zabezpečenia flexibilného a podľa potreby prispôsobeného prístupu k pravidelnosti dialógu a bodom agendy; iii) posilnenia zapojenia občianskej spoločnosti a súkromného sektora, ak je to možné; iv) zlepšenia synergií medzi tematickými a politickými dialógmi a medzi dialógom na vnútroštátnej, regionálnej a globálnej úrovni; v) posilnenia spoločných následných opatrení.

Pripravovaný akt sa po jeho prijatí stane pre zmluvné strany záväzným v súlade s článkom 88 ods. 5 dohody, v ktorom sa stanovuje: „Rada ministrov OAKTŠ – EÚ prijíma rozhodnutia, ktoré sú záväzné pre všetky zmluvné strany, pokiaľ nie je uvedené inak, alebo vydáva odporúčania týkajúce sa ktorejkoľvek z jej funkcií uvedených v odseku 4 na základe vzájomnej dohody zmluvných strán.“

3. POZÍCIA, KTORÁ SA MÁ ZAUJAŤ V MENE ÚNIE

Komisia navrhuje, aby Únia súhlasila s prijatím navrhovaného aktu. Návrh aktu Rady ministrov OAKTŠ – EÚ je uvedený v prílohe k tomuto návrhu.

4. PRÁVNY ZÁKLAD

4.1. Procesnoprávny základ

4.1.1. Zásady

V článku 218 ods. 9 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) sa stanovujú rozhodnutia, ktorými sa určujú „*pozície, ktoré sa majú prijať v mene Únie v rámci orgánu zriadeného dohodou, keď je tento orgán vyzvaný prijať akty s právnymi účinkami s výnimkou aktov dopĺňajúcich alebo meniacich inštitucionálny rámec danej dohody*.“

Pojem „*akty s právnymi účinkami*“ zahŕňa akty, ktoré majú právne účinky na základe pravidiel medzinárodného práva, ktorým sa riadi predmetný orgán. Zahŕňa aj nástroje, ktoré nemajú záväzný účinok podľa medzinárodného práva, ale „*môžu rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť obsah právnej úpravy prijatej normotvorcom EÚ*“[3].

---

[2] Dohoda o partnerstve medzi členmi skupiny afrických, karibských a tichomorských štátov na jednej strane a Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na strane druhej, podpísaná v Cotonou 23. júna 2000.

[3] Rozsudok Súdneho dvora zo 7. októbra 2014, Nemecko/Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

4.1.2. Uplatnenie na tento prípad

Rada ministrov OAKTŠ – EÚ je orgán zriadený článkom 88 Samojskej dohody.

Akt, ktorý má Rada ministrov OAKTŠ – EÚ prijať, predstavuje akt s právnymi účinkami. Pripravovaný akt bude záväzný podľa medzinárodného práva v súlade s článkom 88 ods. 5 Samojskej dohody. Pripravovaný akt nedopĺňa ani nemení inštitucionálny rámec dohody.

Procesnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 218 ods. 9 ZFEÚ.

4.2. Hmotnoprávny základ

4.2.1. Zásady

Hmotnoprávny základ rozhodnutia podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ závisí predovšetkým od cieľa a obsahu pripravovaného aktu, v súvislosti s ktorým sa zaujíma pozícia v mene Únie. Ak pripravovaný akt sleduje dva ciele alebo obsahuje dve zložky a ak jeden z týchto cieľov alebo jednu z týchto zložiek možno určiť ako hlavnú, zatiaľ čo druhý cieľ alebo druhá zložka je len vedľajšia, rozhodnutie podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ musí byť založené na jedinom hmotnoprávnom základe, a to na tom, ktorý si vyžaduje hlavný alebo prevažujúci cieľ alebo zložka.

4.2.2. Uplatnenie na tento prípad

Hlavný cieľ a obsah pripravovaného aktu sa týkajú pridruženia s tretími krajinami, najmä podpory vykonávania zámerov a cieľov Samojskej dohody. Opatrenia, ktorých prijatie sa plánuje, sa týkajú všetkých oblastí, na ktoré sa vzťahuje Samojská dohoda, a ich cieľom je ďalšie vykonávanie a prehĺbenie pridruženia medzi zmluvnými stranami. Z toho vyplýva, že oblasť, do ktorej toto rozhodnutie patrí, sa musí určiť vzhľadom na horizontálnu povahu dohody o pridružení ako celku a na zodpovedajúci hmotnoprávny základ pokrývajúci všetky aspekty vykonávania Samojskej dohody.

Hmotnoprávny základ je preto rovnaký ako právny základ samotnej Samojskej dohody, t. j. článok 217 ZFEÚ.

4.3. Záver

Právnym základom navrhovaného rozhodnutia by mal byť článok 217 v spojení s článkom 218 ods. 9 ZFEÚ.

2024/0244 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má v mene Európskej únie zaujať v Rade ministrov OAKTŠ – EÚ, pokiaľ ide o prijatie spoločných usmernení pre vedenie partnerského dialógu podľa článku 3 Dohody o partnerstve medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a členmi Organizácie afrických, karibských a tichomorských štátov na strane druhej

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 217 v spojení s článkom 218 ods. 9,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

(1) Dohoda o partnerstve medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a členmi Organizácie afrických, karibských a tichomorských štátov na strane druhej (ďalej len „dohoda“) bola podpísaná 15. novembra 2023 v súlade s rozhodnutím Rady (EÚ) 2023/2861[4] a predbežne sa vykonáva od 1. januára 2024.

(2) Podľa článku 88 ods. 4 dohody môže Rada ministrov OAKTŠ – EÚ prijímať politické usmernenia a prijímať rozhodnutia s cieľom uplatniť osobitné aspekty potrebné na vykonávanie ustanovení dohody.

(3) Rada ministrov OAKTŠ – EÚ má prijať spoločné usmernenia pre vedenie partnerského dialógu podľa článku 3 dohody.

(4) Je vhodné stanoviť pozíciu, ktorá sa má zaujať v mene Únie v Rade ministrov OAKTŠ – EÚ, keďže spoločné usmernenia pre vedenie partnerského dialógu podľa článku 3 dohody budú pre Úniu záväzné.

(5) Cieľom pripravovaného aktu je poskytnúť všeobecné operačné usmernenia pre vykonávanie článku 3, pričom sa zachová potrebná flexibilita, aby sa umožnil prístup prispôsobený podľa potreby rôznym kontextom a úrovniam dialógu,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Jediný článok

1. Pozícia, ktorá sa má zaujať v mene Únie v Rade ministrov OAKTŠ – EÚ, je založená na návrhu usmernení pre vedenie partnerského dialógu podľa článku 3 pripojených k tomuto rozhodnutiu.

[4] ROZHODNUTIE RADY z 20. júla 2023 o podpise v mene Európskej únie a predbežnom vykonávaní Dohody o partnerstve medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a členmi Organizácie afrických, karibských a tichomorských štátov na strane druhej (Ú. v. EÚ L 2023/2861, 28.12.2023).

2. Menšie technické opravy návrhu spoločných usmernení môžu zástupcovia Únie v Rade ministrov OAKTŠ – EÚ dohodnúť bez ďalšieho rozhodnutia Rady.

V Bruseli

Za Radu
predseda/predsedníčka